

Operacinės sistemos

Marius Gžegoževskis

E-mail: m.gzegozevskis@eif.viko.lt

Moodle: Operacinės sistemos, raktas = labas.
<http://moodle.viko.lt/course/index.php>

Auditorija: 103.

Reikalavimai

- Praktiniai užsiėmimai - (PU) už atliktas užduotis skirtas pratybų metu - 5 balai.
- Studentai norintys laikyti egzaminą privalo atlikti bent 1 praktinę užduotį.
- Praktinių bei teorinių darbų palgijavimas yra netoleruojamas.
- Egzaminas - (E).
- Galutinis įvertinimas (G) = PU + E.

Komandos veiksmams su katalogais

- **pwd, ls, cd, mkdir, rmdir**
- **mkdir** sukuria naują katalogą;
- **rmdir** ištrina katalogą
- **pwd** atspausdina einamąjį katalogą;
- **ls** parodo katalogo turinį;
- **cd** pereina į nurodytą katalogą;
- **man** instrukcija apie komandą;

Veiksmų su failais komandos

- **cat** išveda failo turinį;
- **more** failo turinį išveda puslapiais;
- **head** išveda pirmas failo eilutes;
- **tail** išveda paskutines failo eilutes;
- **file** parodo failo tipą;
- **chown** keičia failo savininką;
- **chgrp** keičia failo grupės identifikatorių;
- **rm** išmeta failą;
- **cp** kopijuoja failą;
- **mv** perkelia failą;
- **chmod** pakeičia failo prieinamumą;
- **touch** keičia failo modifikavimo laiką

chmod komanda

Simboliai gali būti	Operatorius gali būti	Teisės gali būti:
u - savininko teisės, g - savininko grupės teisės, o - kitų vartotojų teisės, a - visų vartotojų teisės;	+ - suteikti teisę, - - panaikinti teisę, = - priskirti teisę	r - skaityti failą, w - rašyti į failą, x - vykdyti programą.

Shell

- Apvalkalas (angl. shell) – tai Linux komandų interpretatorius. Jis interpretuoja įvedamas komandas. Vadinamas apvalkalu, nes apgaubia ir paslepia operacinės sistemos branduolį.
- Linux apvalkalas ir branduolys yra skirtingos, atskiros programos, kurios komunikuoja viena su kita, naudodamos nedidelį sisteminių kreipinių rinkinį. Vartotojui pasirinkti yra keletas apvalkalų: sh, csh, ksh, tcsh, bash, ... Jie skiriasi tarpusavyje savo naudojama sintakse bei galimybėmis.

Shell skriptų rašymas

- **Bash** skriptinė programavimo kalba.
- Shell scenarijus (skriptas)?:
 - Tekstinis failas, su aprašytomis instrukcijomis yra vykdomasis.
 - Pvz:
 - % cat > hello.sh << Shell scenarijus.
 - `#!/bin/sh` - šis aprašas reikalingas kiekvieno skripto 1 eilutėje.
 - `echo 'Hello world!'` - spausdinti tekstą.
 - `chmod +x hello.sh`
 - `./hello.sh` – shell skripto paleidimui.
 - Hello world! - išvedamas rezultatas.

Bash

- Bash scenarijaus pvz:
- Turime failą `test.sh` kurio turinys:
- `#!/bin/bash`
- `echo "hello"`
- Įvykdyti šį scenarijų galima tik suteikūs teisę vykdyti. Naudojama komanda:
- `chmod +x test.sh`
- Scenarijui paleisti komandinėje eilutėje įvesti:
- `./test.sh`
- Bei galiausiai bus išvedamas tekstas:
- `hello`